

Tdr. Land i de gode Egne — og det er ikke noget lille Jordbrug, naar det drejer sig om Statshusmandsbrug, hvorom der her er Tale —, saa er der dog 150 Kr. Forskel pr. Td. Land, og det er ikke saa ganske lidt. Men naar de Herrer sætte saa overordentlig megen Pris paa at faa denne Ændring indført, og jeg maa erkende, at det ikke er nogen væsentlig Føringelse af Loven, der gør, at jeg maa modsætte mig den eller ønske, at Folketinget skal modsætte sig den, tværtimod, jeg maa efter Stillingen her ønske, at der kan tilvejebringes Samstemning om denne Lov, der har mødt saa velvillig en Behandling ogsaa heroppe — saa følger jeg mig i den Nødvendighed at maatte tage mod Ændringsforslaget ogsaa noget af det Hensyn, der har været bestemmende for det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal), idet han henpegede paa, at hvis dette her ikke blev vedtaget, saa kunde det hælde, at der blev vedtaget noget, der var endnu ubehageligere. Det er nemlig disse Ændringsforslag, der fremtræde under Nr. 7 og 8. Jeg udtalte mig om det, der ligger til Grund for disse Ændringsforslag, og det, der har fundet Udtryk deri, ved første Behandling, og jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Gentagelse deraf. Kun vil jeg sige, at vi have haft Tiendedelsprincippet gennemført gennem de 9 Aar, og der er ikke stærke Grunde, der tale for, at dette Forhold bør forandres. Dertil kommer, at det i Virkeligheden er en Føringelse af Øboernes Vilkaar. Spændvidden fra 6,500 til 8,000 Kr., forudsat at Ændringsforslag Nr. 6 indføres, er netop indført af Hensyn til, at der skal være en vis Ligestilling mellem Øboerne og Jyderne. Jeg kan være enig med det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Døcker) i, at det paa en vis Maade vilde være principrigtigt at sige, at Staten giver den samme Gave under Form af Laan til samtlige de Statsborgere, der ere rede til at modtage denne Støtte, idet Staten siger: Værs'god, her er Begunstigelsen, udmaalt med samme Maal til hver især, tag nu og slaa jer ned i Jylland, paa Fyn, paa Sjælland, hvor I nu ville, med denne Begunstigelse. Men Hensynet til, at Folk nu en Gang som Regel gerne ville blive i deres Hjemegn, gør, at der er noget, der taler for at indføre denne Spændviddebestemmelse. Thi den samme Gave, det samme Offer fra Statskassens Side medfører ikke det samme Gode for de forskellige Mennesker i de forskellige Egne. Derfor kan jeg acceptere det, skønt det ikke er strengt

principielt rigtigt, men de faktiske Forhold ere ofte stærkere end de rene Principper; denne Spændvidde har netop udviklet sig ud af det praktiske Livs Krav. Den fandtes ikke fra først af i Loven, men Praksis viste, at det var saare ønskeligt at have en saadan Bevægelsesfrihed. Jeg mente, at Bevægelsesfriheden var stor nok mellem 7 og 8,000 Kr. Men den kan jo ogsaa udvides til at være paa mellem 6,500 Kr. og 8,000 Kr., uden at der sker nogen særlig Skade dermed.

Jeg maa meget bestemt fraraade Ændringsforslaget under Nr. 7 og det sig dertil sluttende Ændringsforslag Nr. 8. Der komme vi nemlig ind paa Principsspørgsmaal af en Natur, der kan berede Loven Vanskeligheder, og det er heller ikke noget retfærdigt Princip, idet det vil blive til Ugunst for Øboerne, naar man i øvrigt stiller sig paa det Standpunkt, jeg nys hævdede i saa Henseende overfor det ærede 4de Medlem fra 7de Kreds, idet den Øbo, der ifølge Forholdenes Natur, det vil sige Jordprisen, skal have over 6,000 Kr. for at faa et Jordbrug, der kan sidestilles med Jydens til 6,000 Kr., maa yde en større Indsats for at faa det samme Gode som denne. Udvalget slutter sin Betænkning med at udtale, at man vil finde det rimeligt, at ved Besigtigelsen af Husmandsbrugenes Jordtilliggende og Undersøgelsen af, hvorvidt Arealet egner sig for Øjemedet, „bør Kommissionen nøje agte paa, at Jorden er af en tilstrækkelig god Kvalitet, og at Prisen ikke overstiger, hvad en lignende Jordlod andre Steder i Amtet under lige Forhold kan købes til, saaledes at der ogsaa ad den Vej vindes rimelig Udsigt til, at Andrageren vil kunne erhverve sig den nødvendige Indtægt. Udvalget er ganske enig i den saaledes fremholdte Betragtning og anser det for ønskeligt, at denne finder Plads i den af Landbrugsministeren udfærdigede Instruks for Kommissionens Virksomhed“.

Jeg kan slutte mig til de Udtalelser, mine Tanker ere gaaede i samme Retning, hvad jeg ogsaa har haft Lejlighed til at ytre overfor Udvalget i Samrådsmødet med de Herrer. Nu maa jeg sige, at en lille bitte Modifikation maa jeg dog forbeholde mig. Naar det nemlig siges, at Prisen ikke „overstiger“, vil jeg gerne forbeholde mig, at det maa opfattes saaledes, at Prisen ikke væsentlig overstiger. Der kan i visse Tilfælde være saadanne Forhold, at man ikke maa binde Kommissionens Hænder alt for stramt. Men Tanken ere vi altsaa enige om. Det vil ogsaa